

SPRAWIEDLIWI WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA

Anna i Stanisław Krzywicky

#11728

W imieniu jerozolimskiego Instytutu Yad Vashem mamy zaszczyt przyznać pośmiertnie jedno z najwyższych izraelskich odznaczeń, medal „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”, państwu Annie i Stanisławowi Krzywickim. W czasie hitlerowskiej okupacji z narażeniem życia i całkowicie bezinteresownie ocalili od Zagłady 3-osobową żydowską rodzinę Trachtenbergów.

Państwo Krzywicky mieszkali we wsi Dulkowszczyzna, gdzie prowadzili gospodarstwo rolne. Trachtenbergów, właściciele magazynu maszyn rolniczych z Grodna, poznali jeszcze przed wojną. W 1941 r., gdy po wycofaniu się Armii Czerwonej miasto przeszło pod okupację niemiecką, rozpoczęły się coraz surowsze i okrutniejsze represje wobec ludności żydowskiej, którą zamknięto w dwóch gettach. W latach 1942-43 grodzieńskich Żydów wywieziono transportami śmierci, głównie do obozu Auschwitz-Birkenau.

Meirowi Trachtenbergowi, jego żonie i synowi udało się uciec z getta przed akcją likwidacyjną. W marcu 1943 r. dotarli do Dulkowszczyzny, mając nadzieję, że Krzywicky nie odmówią im w potrzebie. Anna i Stanisław przyjęli ich do siebie, choć wiązało się z tym ogromne ryzyko. W razie odkrycia kryjówki, śmierć groziła nie tylko Trachtenbergom, ale także im samym, a nawet wszystkim mieszkańcom wsi. Krzywicky ryzykowali również życie trojga swoich dzieci: Henryki, Janiny i Józefa, którzy pomagali rodzicom w ukrywaniu żydowskich uciekinierów.

Trachtenbergowie przez ponad rok mieszkali w niewielkiej skrytce zbudowanej w oborze i zasłoniętej słomą. Dwukrotnie udało im szczęśliwie przeżyć niemieckie rewizje w gospodarstwie. W czerwcu 1944 r. doczekali wyzwolenia. Niestety, podczas przechodzenia linii frontu przez Dulkowszczyznę, obie rodziny straciły ze sobą kontakt. Ponownie nawiązali go dopiero w latach 50-tych. Trachtenbergowie mieszkali już wtedy w Stanach Zjednoczonych i stamtąd stali listy do swoich wybawców.

Państwo Anna i Stanisław Krzywicky zmarli w latach 80-tych. Ich wspaniała postawa, odwaga przeciwstawienia się złu i wyciągnięcie pomocnej dłoni drugiemu człowiekowi zasługuje na nasz najwyższy szacunek. Pragniemy, aby pamięć o nich przetrwała, a ich czyny pozostały dla nas wszystkich wzorem do naśladowania.

Medal i dyplom honorowy „Sprawiedliwi Wśród Narodów Świata” pragniemy wręczyć na ręce dzieci Bohaterów – pani Henryki Łazuk, pani Janina Hećmańczuk, pana Józefa Krzywickiego i pana Edwarda Krzywickiego.

Warszawa – Białystok, 14.06.2010